EVROPSKI PARLAMENT 2014 - 2019

Dokument zasedanja

27.4.2015 B8-0366/2015

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o obletnici požarov v tovarnah v Bangladešu in stanju glede bangladeškega trajnostnega sporazuma
(2015/2589(RSP))

Tiziana Beghin, David Borrelli
v imenu skupine EFDD

B8-0366/2015

Resolucija Evropskega parlamenta o obletnici požarov v tovarnah v Bangladešu in stanju glede bangladeškega trajnostnega sporazuma
(2015/2589(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Bangladešu, zlasti tistih z dne 23. maja 2013 o delovnih pogojih ter zdravstvenih in varnostnih standardih po nedavnih požarih v tovarnah in po zrušitvi stavbe v Bangladešu[1], z dne 17. januarja 2013 o nedavnih žrtvah požarov v tekstilnih tovarnah, zlasti v Bangladešu[2], z dne 14. marca 2013 o razmerah v Bangladešu[3] in o trajnosti v svetovni vrednostni verigi bombaža[4],

– ob upoštevanju skupne izjave nekdanjega evropskega komisarja za trgovino Karla De Guchta in nekdanjega komisarja za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje Lászla Andorja z dne 8. julija 2014 o prvem letnem pregledu bangladeškega trajnostnega sporazuma,

– ob upoštevanju sporazuma o sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Ljudsko republiko Bangladeš o partnerstvu in razvoju[5],

– ob upoštevanju okvira za promocijo varnosti in zdravja pri delu Mednarodne organizacije dela (2006, C–187) ter Konvencije za varnost in zdravje pri delu (1981, C–155), ki ju Bangladeš ni ratificiral, prav tako njunih priporočil (R–197); ob upoštevanju Konvencije o inšpekciji dela (1947, C–081), ki jo je podpisal Bangladeš, ter njenih priporočil (R–164),

– ob upoštevanju svojih resolucij z dne 25. novembra 2010 o človekovih pravicah ter o socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih[6] in o družbeni odgovornosti gospodarskih družb v mednarodnih trgovinskih sporazumih[7],

– ob upoštevanju sporočila Komisije „Obnovljena strategija EU za družbeno odgovornost podjetij za obdobje 2011–2014“ (COM(2011)0681) in zadnjega foruma interesnih skupin o družbeni odgovornosti gospodarskih družb, ki je potekal 3. in 4. februarja 2015,

– ob upoštevanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah, ki za vlade in družbe določajo okvir za varstvo in spoštovanje človekovih pravic, kar je junija 2011 podprl Svet za človekove pravice,

[1] Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0230.
[2] Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0027.
[3] Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0100.
[4] Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0099.
[5] UL L 118, 27.4.2001, str. 48.
[6] UL C 99 E, 3.4.2012, str. 31.
[7] UL C 99 E, 3.4.2012, str. 101.

– ob upoštevanju kampanje Clean Clothes (čista oblačila),

– ob upoštevanju sporazuma o požarni in gradbeni varnosti,

– ob upoštevanju programa Better Work, ki sta ga začeli Mednarodna organizacija dela in Mednarodna finančna korporacija,

– ob upoštevanju nacionalnega tripartitnega akcijskega načrta o požarni in gradbeni varnosti za bangladeški sektor konfekcijskih oblačil,

– ob upoštevanju zaključkov misije ILO na visoki ravni v Bangladešu med 1. in 4. majem 2013,

– ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,

A. ker je 24. aprila 2013 zaradi zrušitve tovarne oblačil v poslopju Rana Plaza v Daki v Bangladešu umrlo več kot 1100 ljudi, okrog 2500 pa je bilo poškodovanih, zaradi česar je to najhujša tragedija v zgodovini svetovne industrije oblačil;

B. ker so proti lastniku poslopja Rana Plaza in 40 lastnikom tovarn, ki so se nahajale v tem poslopju, vložili obtožnico za kaznivo dejanje na osnovi dejstva, da je bila stavba zgrajena nezakonito in je imela veliko strukturnih pomanjkljivosti, a so bili delavci vseeno prisiljeni nadaljevati delo, kljub bojazni glede varnosti;

C. ker je evropski trg najpomembnejša izvozna destinacija s prostocarinskimi kvotami za bangladeške oblačilne in tekstilne izdelke, ki predstavljajo približno 90 % celotnega uvoza iz te države v EU v okviru najugodnejše ureditve, razpoložljive v splošnem sistemu preferencialov, in sicer sheme „Vse razen orožja“;

D. ker je bilo v bangladeški oblačilni industriji pred nesrečo zaposlenih približno tri milijone ljudi, kar je več kot v katerem koli drugem industrijskem sektorju v državi s 160 milijoni prebivalcev, po zrušitvi stavbe pa je bilo za stalno zaprtih 29 tovarn, kar je imelo resne posledice za pravice delavcev in stopnjo brezposelnosti v državi;

E. ker so odprava dela otrok leta 1994, neprekinjena rast izvoza po postopnem opuščanju kvot iz dogovora o mednarodni trgovini s tekstilom ter globalni recesiji jasen dokaz zaveze vlade k spremembi sedanjih razmer;

F. ker je bilo do sedaj v skrbniški sklad donatorjev Rana Plaza vplačanih 21,5 milijonov USD s prispevki kupcev, sklada predsednika vlade Bangladeša in drugih zasebnih donatorjev; ker je za kritje odškodnin potrebnih vsaj 30 milijonov USD; ker so tožniki do sedaj prejeli le največ 70 % dolgovanega zneska, ostala plačila pa so odložena, ker blagovne znamke niso plačale 8,5 milijonov USD, nujnih za dokončanje sheme;

G. ker iz sedanjega sklada za odškodnine ne bo mogoče kriti stroškov zdravljenja žrtev, ki potrebujejo dolgotrajno zdravstveno oskrbo, in prav tako ne bo mogoče izplačati dodatnih plačil, namenjenih preminulim in poškodovanim delavcem;

H. ker je nesreča v Rani Plazi spodbudila EU, da je skupaj z bangladeško vlado, ZDA in

ILO julija 2013 oblikovala sporazum za trajno izboljševanje na področju pravic delavcev in varnosti v tovarnah konfekcijske in pletilne industrije v Bangladešu (trajnostni sporazum), v katerem se je Bangladeš zavezal, da bo sprejel ukrepe za izboljšanje standardov na področju dela in delovnih pogojev v sektorju konfekcijskih oblačil v državi;

I. ker je bil oktobra 2014 opravljen prvi pregled sporazuma, pri katerem se je izkazalo, da mora bangladeška vlada kljub napredku sprejeti nadaljnje pomembne ukrepe, predvsem na področju izboljšanja in izvajanja delovne zakonodaje, izboljšanja pravic delavcev, zlasti glede svobode združevanja, in zaposlovanja večjega števila inšpektorjev za delo;

J. ker bo drugi pregled tega sporazuma potekal jeseni 2015, kjer se od vlade pričakujejo dodatna prizadevanja glede zaveze k pravni državi, zlasti na področju diskriminacije proti sindikatom in zaposlovanja novih inšpektorjev, saj vlada do konca leta 2013 ni uspela uresničiti svojega cilja, da bi zaposlila 200 inšpektorjev;

K. ker po letu in pol bangladeška vlada še ni pripravila izvedbenih pravil in predpisov, povezanih z delovno zakonodajo; ker je izvajanje zakonodaje nujni pogoj za upravičenost do programa Better Work v okviru Mednarodne organizacije dela in za izvajanje sporazuma o požarni in gradbeni varnosti v Bangladešu (sporazum);

L. ker je bilo od sprejeta trajnostnega sporazuma v sektorju oblačil prijavljenih približno 291 sindikatov; ker je bilo leta 2014 zavrnjenih 66 prijav, kar je 26 % vseh vloženih prijav; ker je bilo od sprejetja trajnostnega sporazuma prijavljenih vsaj 45 resnih dejanj proti sindikatom, ki so jih zagrešili različni akterji;

M. ker je vlada sklenila pogodbo z dvema zasebnima podjetjema (TÜV-Süd in VEC), da bi do aprila 2015 zaključila inšpekcije iz nacionalnega akcijskega načrta; ker je bilo odpravljenih približno 20 % varnostnih vprašanj iz načrtov popravljalnih ukrepov za tovarne iz sporazuma;

N. ker je do sedaj skoraj 200 modnih in maloprodajnih blagovnih znamk podpisalo sporazum o požarni in gradbeni varnosti, ki je med blagovnimi znamkami in sindikati pravno zavezujoč in zajema skoraj polovico vseh bangladeških tovarn, ki delajo za izvozni trg, in dva milijona delavcev; ker je zvezo za varnost delavcev v Bangladešu, ki je enostranski sporazum za izboljšanje varnosti v tovarnah, podpisalo 26 drugih severnoameriških podjetij, kot sta Walmart in Gap, vendar v njej nista vključeni vloga sindikatov ali obveznost, da blagovne znamke prispevajo k sanaciji;

O. ker sta bangladeška vlada in Mednarodna organizacija dela začeli 24,21 milijonov USD vredno pobudo, vključno z novim programom Better Work, ki je namenjena izboljšanju delovnih pogojev v sektorju konfekcijskih oblačil v držav; ker je pobuda o izboljšanju delovnih razmer v sektorju konfekcijskih oblačil, ki poteka tri leta in pol, osredotočena na zmanjšanje nevarnosti požarov in zrušitve stavb v tovarnah konfekcijskih oblačil in na zagotavljanje pravic in varnosti delavcev;

P. ker je Bangladeš precej napredoval pri zmanjševanju razlik med spoloma v družbi, saj je uspešno izpolnil tretji razvojni cilj tisočletja na področju enakosti med spoloma; ker je od štirih milijonov delavcev v sektorju oblačil približno 90 % žensk;

Q. ker so se minimalne plače delavcev iz sektorja oblačil v zadnjih petih letih z vladnimi reformami bistveno povečale, in sicer za 219 %.

1. se ob drugi obletnici tragedije Rana Plaza spominja tragične nesreče, ki bi jo bilo mogoče preprečiti; izraža sožalje vsem tistim, ki so bili v tej nesreči ranjeni ali so postali invalidi, kot tudi žalujočim družinam ter obsoja odgovorne, ker jim nesreče ni uspelo preprečiti;

2. pozdravlja nenehna prizadevanja bangladeških oblasti za učinkovito izvajanje mednarodnih delovnih standardov, določenih v osnovnih konvencijah Mednarodne organizacije dela, v zakonodaji in praksi, ter za izboljšanje splošnega okvira na področju varnosti in zdravja pri delu;

3. poudarja, da morajo številne svetovno priznane znamke, ki so delovale v prostorih poslopja Rana Plaza ali so povezane s tovarnami, ki so bile nastanjene v tem poslopju, nemudoma zagotoviti ustrezna sredstva v višini 8,5 milijonov USD, s čimer bi prispevale manjkajoča sredstva v odškodninskem skladu Rana Plaze;

4. poziva priznane znamke, kot so Benetton, Walmart, Mango in The Children's Place, naj prevzamejo svojo odgovornost in prispevajo ustrezne donacije, s katerimi bodo zagotovili vsa potrebna sredstva v omenjeni sklad;

5. predlaga, da EU vzpostavi pilotni projekt za uvedbo sistema označevanja oblačil, pri čemer bi bila oblačila iz Bangladeša, izdelana v skladu z višjimi standardi, označena s posebno oznako, na podlagi katere bi evropskim potrošnikom in proizvajalcem omogočili ozaveščeno odločanje;

6. je seznanjen, da sta sporazum in zveza končala inšpekcijo vseh tovarnah v okviru njunih pristojnosti; poziva bangladeško vlado, naj te ukrepe dopolni s hitro izvedbo inšpekcij tovarn v njeni pristojnosti, in sprejme ustrezne popravne ukrepe; spodbuja k boljšemu sodelovanju sporazuma in zveze in k sistematični izmenjavi poročil o inšpekcijah v tovarni, da bi se izognili podvojevanju dela in dvojnim standardom; zvezo poziva, naj svoja poročila objavi in jih opremi s slikami, tako da bodo javno dostopna;

7. pozdravlja nedavno zvišanje minimalne plače v sektorju konfekcijskih oblačil in spodbuja k bolj univerzalnemu in konkretnejšemu izvajanju te odločitve; odločno poziva bangladeško vlado, da sankcionira podjetja, ki ne spoštujejo minimalne plače; vlado in podjetja spodbuja, naj minimalno plačo še naprej dvigujejo, da bodo dosegle raven, ki bo delavcem omogočala preživljanje, in da se bodo bolje skladale s končno ceno izdelkov;

8. spodbuja k sprejetju vseh potrebnih ukrepov s pomočjo Mednarodne organizacije dela za izboljšanje uresničevanja svobode združevanja, zagotovitev pravice do kolektivnega pogajanja in izvajanja nacionalne delovne zakonodaje v izvozno-predelovalnih conah, ki zaposlujejo več kot 400.000 delavcev v oblačilni in obutveni industriji, pa tudi za zagotovitev, da bodo inšpektorji ministrstva za delo in drugi regulativni organi v celoti pristojni in odgovorni za izvajanje inšpekcij; vlado tudi spodbuja, naj redno opravlja raziskave med delavci, da bi ocenila spoštovanje delovne zakonodaje, in naj omogoča izmenjavo podatkov z inšpektorji ministrstva za delo in drugimi javnimi in zasebnimi

deležniki, ki so dejavni na tem področju;

9. poudarja, da je treba doseči upravičenost do programa Better Work, da bi se na ta način izboljšala skladnost z delovnimi standardi in spodbujala konkurenčnost v svetovnih dobavnih verigah v konfekcijski in pletilni industriji;

10. pozdravlja, da je bilo od sprejetja trajnostnega sporazuma registriranih 291 novih sindikatov, in poziva k učinkovitemu izvajanju spremenjenega delovnega zakonika iz leta 2013, ki zajema boj proti vsesplošni protisindikalni diskriminaciji, uperjeni proti vodjem sindikatov, ki so žrtve nasilnih povračilnih ukrepov s strani vodstev ali njihovih posrednikov; spodbuja k bolj odprti in aktivnejši vlogi sindikatov in organizacij civilne družbe v razpravi o Bangladešu, zlasti v razpravi o trgu dela in delovnih standardih;

11. odločno poziva k dokončnemu preoblikovanju oddelka glavnega inšpektorja za tovarne in podjetja v direktorat, ki bo zaposloval 800 inšpektorjev in razpolagal z ustreznimi letnimi proračunskimi sredstvi, ter razvoju ustrezne infrastrukture, potrebne za njegovo učinkovito delovanje, kar je bistveno za zagotovitev varnosti in nadzorovanje delovnih pogojev štirih milijonov delavcev, in poziva vlado, naj direktorat pooblasti za izvajanje sankcij v primeru kršitev zakonodaje;

12. pozdravlja dejstvo, da je več kot 70 velikih modnih in blagovnih znamk, ki konfekcijska oblačila naročajo v Bangladešu, podpisalo sporazum o požarni in gradbeni varnosti in na ta način uskladilo svoja prizadevanja za doseganje večje varnosti v bangladeških tovarnah, ki jih oskrbujejo; spodbuja druga podjetja, tudi mala in srednja podjetja, naj se ustrezno vključijo v omenjena prizadevanja in s pridružitvijo sporazumu pomagajo pri učinkovitem izvajanju sporazuma;

13. poziva Evropsko komisijo, naj aktivno spodbuja močnejše in pravno zavezujoče instrumente med podjetji, ki delujejo v tujini, s posebnim poudarkom na zagotavljanju dejanske skladnosti s temeljnimi delavskimi pravicami v vseh dobavnih verigah;

14. zahteva, naj varnost in zdravje pri delu v prihodnjih trgovinskih sporazumih EU s tretjimi državami zasedata pomembnejše mesto kot sestavni del programa o dostojnem delu, ter da EU nudi tehnično pomoč za izvajanje teh določb, da ne bi ovirale trgovine;

15. ugotavlja, da je pobuda „Vse razen orožja“ pomembno vplivala na gospodarski razvoj Bangladeša in da je prispevala k izboljšanju materialnih pogojev milijonov ljudi, zlasti žensk; je obenem prepričan, da lahko omenjena pobuda in sistem splošnih preferencialov brez zdravega pogojevanja glede človekovih in delavskih pravic nizke standarde zaščite delavcev še dodatno poslabšata in ogrozita dostojno delo;

16. upa, da bo trajnostni sporazum v Bangladešu služil kot zgled za druge tretje države, s katerimi se Evropska unija pogaja ali se namerava pogajati o sklenitvi trgovinskih in naložbenih sporazumov in v katerih se standardi Mednarodne organizacije dela in delovni pogoji ne izvajajo ustrezno;

17. spodbuja podpredsednico/visoko predstavnico Mogherini in komisarko Malmström, naj v razprave o nadaljnji preferencialni trgovini z Bangladešem in ostalimi državami še naprej vključujeta ratifikacijo temeljnih standardov Mednarodne organizacije dela,

zdravstvene in varnostne inšpekcije in svobodo združevanja; v zvezi s tem pozdravlja priporočila Evropske komisije glede pridružitve pobudi za spodbujanje temeljnih pravic delavcev in delovnih praks v Mjanmaru/Burmi;

18. spodbuja modne in blagovne znamke iz Evropske unije, mala in srednja podjetja in druga podjetja iz zasebnega sektorja, ki delujejo v Bangladešu, naj izvajajo vse možne ukrepe za zmanjšanje možnosti za nastanek nesreč, kot je tragedija Rana Plaza;

19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladi in parlamentu Bangladeša ter generalnemu direktorju Mednarodne organizacije dela.